

mostecký / mosteckí ZPRAVODAJ

2021 / březen

ZDARMA

Milí spoluobčané,

v lednovém zpravodaji jsem Vás informoval o několika investičních akcích, které nás letos čekají. U některých z nich již probíhá zadávací řízení na dodavatele, u jiných čekáme na přidělení dotačních prostředků. Novinkou v plánovaných investicích je rekonstrukce českého pavilonu, kanceláří, družiny a obou balkonů naší školy. Nyní intenzivně pracujeme na úpravě projektové dokumentace, tak abychom mohli do 5. března podat žádost o finanční prostředky z Ministerstva pro místní rozvoj. Předpokládaná výše podpory je 20 mil. Kč. Držte nám prosím palce, abychom byli úspěšní a dokončili tak započatou rekonstrukci školy.

Z neinvestičních aktivit bych rád zmínil umístění doručovacích schránek v podobě Alzaboxu u obecního úřadu a také plánovaných Z-Boxů ve čtyřech lokalitách v naší obci – o přesném umístění Vás budeme informovat.

Jelikož je více než pravděpodobné, že se naše životy budou ještě nějakou dobu ubírat v tomto režimu a ke svobodnějším aktivitám budeme potřebovat negativní testy na COVID-19, zřizujeme pro Vás testovací centrum přímo v Mostech u Jablunkova. O přesných testovacích časech Vás budeme průběžně informovat. Testování bude probíhat ve staré škole. PCR testy, které budou na žádost lékaře a samozřejmě i antigenní testy budou zcela hrazeny pojišťovnou. Pouze PCR testy na vlastní žádost si budete muset hradit sami. Věřím, že Vám toto centrum usnadní přístup k testování a zmírní tak nepříjemnosti, které již se současnou situací máte.

Přeji nám všem hodně zdraví, velkou dávku optimismu a ať se stejně, jako se příroda probouzí ze zimního spánku, brzy probudí i svět kolem nás.

*Martin Procházka
místostarosta*

Alzabox u budovy obecního úřadu

Testovací centrum v budově staré školy čp. 333

INFORMACE Z OBECNÍHO ÚŘADU

BLAHOPŘEJEME SKLADAMY ŽYCZENIA

Blahopřejeme občanice, která
se v březnu 2021 dožívá
životního jubilea:

80 let:
Kadlubiecová Anna

**Přejeme hodně zdraví
a osobní pohody!**

Počet občanů v roce 2021

První občankou Mostů u Jablunkova v letošním roce je Adélka W. Narodila se 18. 01. , hned další den se narodila Rozárka K. a první chlapec Filípek Sz. se narodil 21. 01. Přejeme rodičům a dětem hodně zdraví.

Každoročně Vás informujeme o počtu obyvatel. V letošním roce máme prozatím informace o počtu občanů Mostů u Jablunkova, kterých k 1. 1. 2021 bylo 3 763. Počty cizinců k dnešnímu dni nebyly zveřejněny. Až Ministerstvo vnitra - Služba cizinecké policie zveřejní informace o počtu cizinců s pobytem na území Mostů u Jablunkova k 1. 1. 2021, bude kompletní informace o počtu obyvatel zveřejněna na stránkách obce.

K 1. lednu minulého roku 2020 žilo v naší obci 3 771 občanů a 64 cizinců.

V roce 2020 se narodilo 32 dětí, z toho 16 chlapců a 16 dívek, přistěhovalo se

58 občanů a odstěhovalo 61 občanů. Zemřelo 37 občanů, z toho 20 žen a 17 mužů.

V obci se konalo 5 svateb, z toho 1 svatba v kostele sv. Hedviky, 2 svatby v obřadní místnosti OÚ a 2 mimo ni.

Nejstarší občankou Mostů u Jablunkova je žena, narodila se 6. 7. 1924, a nejstarší muž se narodil 14. 12. 1925.

Květoslava Brhelová

Použitý olej nepatří do kanalizace

Vážení občané, použitý olej či tuk po smažení nepatří do kanalizace, způsobuje tam velké problémy. Namísto vylévání do odpadu přes dřezy či toalety jej prosím odneste do speciálních popelnic. V obci máme rozmístěné **240 litrové zelené nádoby na sběr upotřebeného potravinářského oleje a tuku**. Použitý olej či tuk včetně sádra (pokud možno bez zbytků potravin, strouhanky apod.) prosím přelejte do uzavíratelných plastových lahví např. pet lahví a následně je vhodte do této nádoby. Nádoby na potravinářské oleje najdete u ostatních popelnic na tříděný odpad. Děkujeme.

Obec Mosty u Jablunkova

Oznámení

Oznamujeme všem, kteří v minulých letech využívali poradenství finančního úřadu při zpracování daňového přiznání, že bohužel vzhledem k epidemiologické situaci nebudou v letošním roce zaměstnanci finančního úřadu přítomni na Obecním úřadu v Mostech u Jablunkova, aby Vám pomohli s vyplněním formulářů.

Pro zpracování daňových přiznání prosím využijte služeb účetních, případně daňových poradců.

Děkujeme za pochopení a věříme, že v příštím roce se nám podaří tuto službu pro Vás opět zajistit.

Obec Mosty u Jablunkova

Počet digitálních zastávek se rozrostl

Milí spoluobčané, možná jste si již všimli, že v obci přibyla další zastávka s digitální tabulí. Vedle zastávek na Dolních Mostech a v centru obce nyní slouží občanům moderní, a přitom stylová čekárna na autobus také na točně na Šancích. I ona obsahuje elektronickou tabuli, kde se zobrazuje jízdní řád a důležité informace o dění v naší obci. Čekajícím je k dispozici také WiFi signál.

Točna autobusů je postupně upravována, na přelomu loňského a letošního roku zde byl vybudován nový nástupní ostrůvek a zmiňovaná zastávka navazující na chodník od kapličky. Letos budou na točně následovat další stavební

práce upravující režim zajištění autobusů k ostrůvku i příjezd k Návštěvnímu centru opevnění Šance, budou instalovány podzemní kontejnery na tříděný odpad a odstraněna stará betonová zastávka.

Věříme, že nová čekárna se Vám líbí a příjemní Vám i turistům čekání na autobus. Pokud máte zájem na digitální tabuli zveřejnit informaci o pořádaných akcích nebo inzerci, zašlete na adresu info@gotic.cz objednávku a informace, které požadujete zveřejnit ve formátu JPEG, PNG, PDF na výšku. Cena za zveřejnění po dobu 1 měsíce je 1000 Kč.

Redakční rada

Sčítání 2021

Sčítání lidu, domů a bytů

Sčítání je tradiční součástí statistiky v každé zemi. Na našem území se koná už od roku 1869 a probíhá každých 10 let, stejně jako ve většině ostatních zemí. Díky tomu výsledky umožňují srovnání současného stavu naší země s minulostí i se zbytkem světa. Sčítání znamená šanci získat cenné informace o obyvatelstvu, které se jinak zjistit nedají, může být impulsem pro rozhodování, co je třeba zlepšit a umožňuje např. srovnat, jak se mění kvalita života. Získaná data mohou pomoci při plánování opatření, aby se v Česku žilo lépe, například při řešení nedostatku volných bytů, nabídky vzdělávání v místech, kde chybějí potřebné profese, nebo zavedení vlakových a autobusových spojů. Pomáhají při zajištění kapacit ve zdravotnických zařízeních nebo školkách, při tvorbě protipovodňových opatření i hasičům při jejich zásazích.

Koho se sčítání týká?

Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez

ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti a podobně provádí sečtení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná.

Jak se sečíst?

Sčítání 2021 začíná o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021 a končí 11. 5. 2021. Sečíst se můžete buď online nebo klasicky „po staru“ vyplněním listinného formuláře.

■ **Buď online od 27. 3. do 9. 4.** na webu www.scitani.cz nebo pomocí mobilní aplikace. Jde to odkudkoliv. Sečíst můžete nejen sebe, ale také celou rodinu.

■ **Nebo písemně od 17. 4 do 11. 5.** vyplněním listinného sčítacího formuláře. Formulář spolu s odpovědní obálkou vám domů doručí sčítací komisař, pokud do 9. 4. nevyplníte elektronický formulář. Vyplněný formulář v obálce pak odevzdáte na poště nebo vhodíte do poštovní schránky a zdarma odešlete (v obálce s předtištěnou adresou).

Elektronický formulář

S elektronickým sčítacím formulářem je sčítání bezpečné a snadné. Můžete ho vyplnit odkudkoliv a bez kontaktu se sčítacím komisařem. Formulář obsahuje nabídkové menu („našeptávače“) u slovních odpovědí a automaticky zobrazuje otázky na základě vyplněných údajů (například u dítěte není zobrazována otázka na zaměstnání). Umožňuje logické kontroly vazeb mezi odpověďmi a nabízí návody k vyplnění a odeslání. Kromě češtiny je dostupný v 7 dalších jazycích

(angličtina, němčina, polština, ruština, ukrajinština, vietnamština, romština). K přihlášení použijete číslo platného osobního dokladu vydaného Českou republikou (občanský průkaz, cestovní pas nebo doklady vydané cizincům) a datum narození. Použít můžete také elektronickou identitu (eidentita.cz) nebo datovou schránku fyzické osoby.

Co se do formuláře vyplňuje?

Sčítací formulář obsahuje o polovinu méně údajů než při minulém sčítání v roce 2011. Budete vyplňovat údaje o domě či bytě, kde bydlíte, a o všech osobách, jež tam společně žijí. Uvedete, zda bydlíte ve vlastním nebo pronajatém bytě, na plochu bytu v metrech čtverečních, počet místností, vybavenost plynem a vodou a způsob vytápění. Ve formuláři se zjišťuje i první bydliště po narození a místo obvyklého pobytu rok před sčítáním, informace o nejvyšším ukončeném vzdělání, zaměstnání a místě pracoviště nebo školy. Neuvádí se žádné majetkové poměry ani zdravotní stav. Otázky týkající se národnosti a náboženské víry jsou dobrovolné. Je na vašem rozhodnutí, zda na ně odpovíte. Ukázku formuláře již dnes najdete na uvedeném webu www.scitani.cz stejně jako všechny podrobnosti k procesu Sčítání 2021.

Kontaktními místy pro Sčítání 2021 jsou vybrané pobočky České pošty nebo Českého statistického úřadu. Nejbližšími kontaktními místy pro nás je pošta v Jablunkově nebo ČSÚ v Ostravě. Pokud budete potřebovat pomoci s vyplněním formuláře, zavolejte na infolinku 840 30 40 50.

Soutěž: Vytvoř velikonoční masku

Gorolské turistické informační centrum vyhláší jarní soutěž s názvem: **Velikonoční maska**. Je určena pro děti a mládež do 15 let a úkolem je vytvořit pěknou masku na obličej s motivem zajíčka, kuřátka nebo jehňátka. Maska může být vytvořena např. ze starého papíru za pomoci lepidla, tvarovaná na nafukovacím balónku, ze sádry nebo libovolným

jiným způsobem. Kreativité a nápadům se meze nekladou.

Fotografie soutěžních prací budou zveřejněny na webových stránkách www.gotic.cz a FB informačního centra. O vítězi rozhodne široká veřejnost online hlasováním od 27. 3. do Velikonoc. Pokud to situace dovolí a informační centrum bude opět pro veřejnost otevřeno, budou masky vystaveny v dřevěnce a vy si je budete moci přijít prohlédnout i „naživo“.

Vlastnoručně doma vytvořené soutěžní masky prosím přineste do dřevěnky po předchozí telefonické domluvě (603 825 226 nebo 558 341 586) nejpozději do **18. března**.

Věkové kategorie, do kterých můžete přihlašovat své výrobky, jsou čtyři: Děti mateřských škol, žáci 1.-3.

ročníku, 4.-6. ročníku a 7.-9. ročníku základních škol.

A na závěr ještě jedno lákadlo: po přihlášení všech soutěžících, seřídíme přihlášky podle tříd, které soutěžící navštíví. Třída, ze které se do soutěže zapojí nejvíce jednotlivců, získá zvláštní cenu. Takže milé děti, motivujte se vzájemně a bojujte o prvenství!

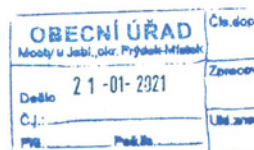
GOTIC, příspěvková organizace

DOPISY OBČANŮ

Zpravodaj obce

Od: [redacted]@seznam.cz
Odesláno: čtvrtek 21. ledna 2021 13:18
Komu: zpravodaj@mostyujablunkova.cz
Předmět: Ještě k názvu obce

Vážení spoluobčané. Jsem rodák s naší obce Mosty u Jablunkova a po minulém článku ve zpravodaji obce jsem se i já rozhodl, že připojím pár vět ke stále probíranému názvu obce. Doposud a zřejmě nikdy, se už nedovíme s cí hlavy to celé vlastně vzešlo a co byl hlavní důvod, pro změnu názvu obce a vlastně obec jako taková nikdy nepřišla s žádným opravdu jasným a konkrétním stanoviskem proč změnu provést. Vždy se mluvilo jen o zjednodušení a že nás berou jako část Jablunkova. Dále mě zarazí že se s tím přišlo 30 let po revoluci. Myslím že kdyby se toto řešilo s kraje 90 tých let Byl by asi názor občanů jiný. S návrhem přišli někteří radní a o konání referenda rozhodlo zastupitelstvo, za což jim já jako občan a volič velmi děkuji, V místním referendu se rozhodlo velmi přesvědčivě a jasně pro zachování stávajícího názvu. Pan Gavlas ve svém příspěvku poukazuje na to že i okolní obce jako Dobrá, Bystřice, Hrádek si zkrátily názvy bez větších represí a problému. Nutno dodat, že tyto obce se vrátily ke svým původním, historickým doloženým názvům, jež lze snadno dohledat a to jak v kronikách samotných obcí nebo na stránkách třeba Těšínského muzea, Název naší krásné obce je zcela jasný, srozumitelný a určující místo kde se nachází, jablunkovský průmysl. O tom, že se v obci investují peníze a, že se obec rozvíjí není pochyb a je to vidět každým dnem. To jak se to kterému starostovi a jeho radníma zastupitelstvu daří, či nedaří nechám na posouzení občanům. Nicméně o tom proč jsem rád, že zůstal název naší obce zachován bych rád zmínil pár řádek. Naše obec je známou houbařskou, borůvkovou, turistickou, lyžařskou, oblastí. Všichni jež jedou k nám vlakem si koupí lístek do Mostů u Jablunkova a věrte, že i lidé s Čech když jim řeknete, že jste s Mostů u Jablunkova ví kde naše obec je a to díky chatám Skalka, Severka, bývalý velký polom dnes kamenná chata, chatě Studeničny či chata Gírová. Kdo víc chodí po horách ví že s naší obce lze vyrazit na jednu ne-li nejdelší hřebenovou túru v Beskydech směr Bílý Kříž která je v zimě hojně využívána běžkaři a v létě cyklisty na horských kolech. Stejně tak jako jít nebo jet přes Studeničné na Polanku nebo pohodově až na Hřčavu. Stejně tak jako turistika jsou Mosty u Jablunkova známy tradičními akcemi jako Gorolský bál, Jadwiga a i donedávna vyhlášené zábavy v místní sokolovně na kterých vyrůstaly celé generace nejen občanů naší obce. Nemluvě o tom že se v lokalitě Šance začalo s opravou místního opevnění o které projevují velký zájem rodiny s dětmi a kde mohou takto zlepšit svou představu o životě v dávné minulosti. Prosím tedy všechny. Zanechejme toho stálého nimrání se v tom co by kdyby. Občané a voliči rozhodli a pokud má někdo pocit nebo uraženou ješitnost hold se tím asi bude muset vyrovnat. Jsou tady jiné závažnější problémy jež třeba řešit. Co třeba přivést do obce stomatologa, aby místní obyvatelé měli přístup ke zdravotní péči a nemuseli jezdit a prosit ve vedlejších obcích či městech. Přejí všem občanům hlavně zdraví a spokojeného soužití v naší obci. Starostovi, radním a celému zastupitelství mnoho síly do další práce ve zvelebování a zabezpečení chodu obce Mosty u Jablunkova

Szotkowski Lukáš

Dopis je otištěn v původní verzi bez jazykové úpravy.

Reakce na příspěvek pana Szotkowského

Proč je stále nedostatek zubařů?

Vážený Pane Szotkowski,

děkuji za přání týkající se síly v práci ohledně obecního dění. Jelikož prosíte, abychom zanechali nimrání se v tom, co bylo, pokusím se reagovat na Váš podnět ohledně zubařů. Předpokládám, že jste si údaje týkající se této problematiky zjistil a orientujete se v ní, proto jen pár stručných vět pro ostatní čtenáře Zpravodaje.

Nedostatek zubařů se leckde stává realitou.

Nebereme, máme plno. Podobné vzkazy mohou slyšet pacienti od zubařů po ce-

lém Česku. **Nedostatek zubních lékařů trápí hlavně okrajové regiony a venkov** a v mnoha, zejména menších a odlehlejších místech se stává tíživým problémem. Důvodem je podle odborníků to, že mnozí absolventi se po ukončení studia nevracejí do domovských regionů, ale zůstávají ve městech, ve kterých studovali či odchází do zahraničí.

Problémem není ani tak malý počet zubařů, ale spíše jejich nerovnoměrné rozmístění. Zubařů v Česku je na počet obyvatel dostatek, ovšem 40% z nich pracuje v Praze. Současná krize je dána i tím, že většina zubařů na venkově jsou lidé dů-

chodového věku. A mladým se na venkov nechce. Na venkově jsou lidé také zvyklí na extrémně malé dojíždění, které ve světě nemá obdoby.

Jak tedy přilákat mladé zubaře na venkov?

V podstatě jsou dvě možnosti. Stát od loňska přispívá mladým lékařům na rozjezd nových ordinací až 1,2 milionu korun. Tuto dotaci zatím ale využilo jen minimum lékařů, protože to pro ně není moc výhodné. Musí totiž do tří let zaregistrovat minimálně 1500 pojištěnců a pracovat na nich sami, což je pro ně zpočátku velmi zavazující a těžké.

Druhou variantou je budovat také na venkově **moderní zubní centra**, ve kte-

rych budou mladí lékaři rádi pracovat. Takové centrum zrovna u nás máme. Desítky tisíc lidí v ČR toto štěstí nemají a za zubní péči cestují na pohotovosti nebo do okresních či krajských měst.

Pomohl by nám příchod lékařů ze zahraničí?

V Česku pracuje zhruba 10% zubařů cizinců, velmi často jde o občany ruskojazyčných zemí. Zahraniční lékaři většinou neznají systém české preventivní péče, zaměřují se primárně na ekonomicky výhodné výkony, jako jsou implantáty, bílé korunky a nadstandardní péči placenou pacienty přímo. Nemají žádnou motivaci přijímat do péče děti nebo seniory s větším podílem péče na pojišťovnu.

Dlouhodobě nejpalčivějším problémem českého zdravotnictví není nedostatek lékařů, ale jejich věk. V odlehlejších obcích navíc mnohdy vysloužilé lékaře nemá kdo nahradit. Mladí lékaři častěji zůstávají ve větších městech, která přináší více příležitostí, anebo odcházejí pracovat za hranice.

Co s tím můžete dělat? Každý měsíc najdete na své výplatní páse částku, kterou platíte za zdravotní pojištění. Za tyto peníze vám zdravotní pojišťovna má zabezpečit zdravotní péči. Takže odpovědnost jde jednoznačně za zdravotní pojišťovnu. Pokud ji však kontaktujete, může nastat situace, že obdržíte pouze seznam zubařů, který je dva roky starý a dál se starej občaně sám.

Co dál? Stěžovat si na ministerstvu zdravotnictví - říká prezident Stomatologické komory České republiky Roman Šmucler. Kupodivu proces stížnosti je poměrně jednoduchý a jde to elektronicky na adrese <https://nedostupnapece.mzcr.cz>.

Ministerstvo prověří, jak byla vaše žádost vyřízena a pokud pojišťovna své roli nedostojí, bude to řešit se zdravotní pojišťovnou jako porušení jejich povinností. Pokud si stěžuje dostatek lidí z regionů, donutí tím zdravotní pojišťovnu bonifikovat smlouvy pro zubaře v jejich regionu, a zvýší tak svou šanci, že příští zubař si otevře ordinaci u nich.

A do té doby? Udělejte všechno proto, abyste se k zubaři nedostali. Chodte na zubní hygienu, naučte si správně čistit zuby, používejte mezizubní kartáček a všechny ty další věci, které vás stojí řádově minuty denně. Ušetříte si tak hodiny v čekárnách a dny v bolestech.

Je na místě zdůraznit, že problém nedostupné péče, který nyní vidíme u stomatologů, za pár let nastane v daleko širším měřítku, neboť lékaři stárnou a mladší lékaři se do regionů příliš nehrnou.

Stovky odejdou

Zajištění dostupnosti zdravotní péče je

prací zdravotních pojišťoven, iniciativní ale mohou být i samy kraje, resp. obce. Pobídky, jak nalákat lékaře do menších obcí, jsou ale většinou ve formě snížení nájemného či jednorázových příspěvků. Moc to nefunguje. Zájem není moc velký.

Doktorů navíc přibývá jen pozvolna. Zhruba 20 procent mladých lékařů si po promoci najde práci mimo zdravotnictví.

Česko o nové absolventy přichází i odchodem do zahraničí, trendem je práce v sousedním Německu či Velké Británii. „Nelze to řešit opatřeními typu umístěnký, vracení školného a podobně. Určitá část mladých lékařů odejde hned po promoci s tím, že se nevracejí. Odejdou stovky a vrátí se jednotky. Mají násobně vyšší plat, levnější bydlení a kvalitnější životní podmínky. Proč by se vraceli.

Stomatologická komora v roce k loňskému roku evidovala 8281 aktivních zubních lékařů, tedy zhruba o 2000 více než před deseti lety.

Počet zubařů postupně stoupá ve všech krajích - s výjimkou Pardubického. „Pojišťovny ale fakticky zavírají ordinace na venkově. Tam by dnes už zubní lékař sám od sebe nešel žít, ale za socialismu mu to přikázali,“ říká Šmucler.

Šmucler ale v zavírání některých ordinací v odlehlejších obcích zádrhel nevidí. „Asi není problém, aby naši obyvatelé při průměrné jedné návštěvě ročně zajeli za stomatologem kamkoli tak, jako jezdí do kina nebo na větší nákupy. Mnohé obce si ale zakládají na tom, že mají stomatologa.“

Při oslovování absolventů zubního lékařství ale naráží na paradox, lékaři inkasují

více peněz ve větších městech, přestože pečují o řádově stovky méně pacientů.

Odpovědnost? Pojišťovny

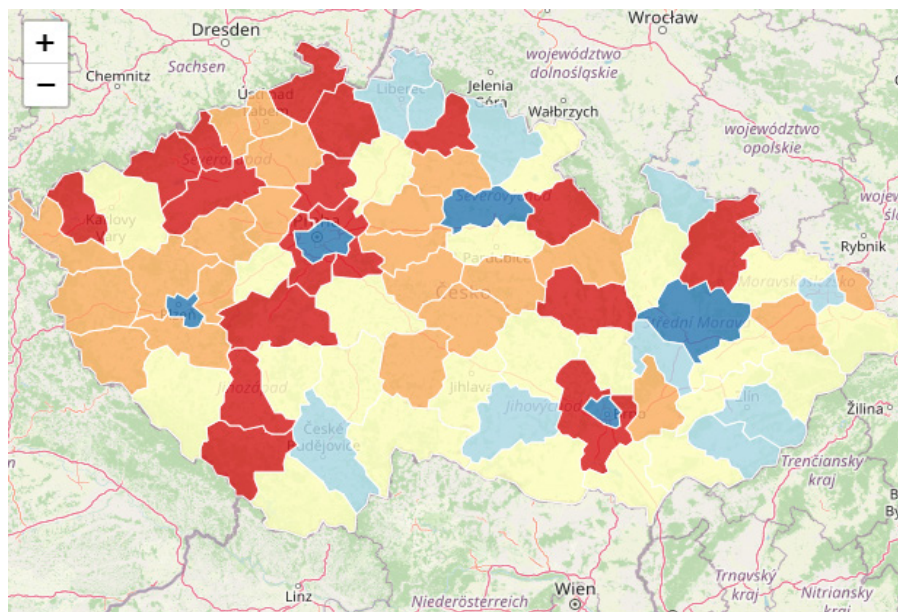
Podle zákona o veřejném zdravotním pojištění je zdravotní pojišťovna povinna zajistit poskytování hrazených služeb svým pojištěncům, včetně jejich místní a časové dostupnosti. Ta by v případě praktických lékařů pro dospělé a pro děti a dorost, gynekologů a zubařů neměla přesáhnout **pětatřicet minut** od místa bydliště. Z toho plyne, že po dokončení stavby obchvatu Třince „můžeme“ teoreticky hledat lékaře ve Frýdku či Českém Těšíně.

Deset minut navíc mají lékaři z oborů diabetologie, chirurgie, neurologie, oftalmologie, otorinolaryngologie, ortopedie či rehabilitace, fyzioterapie a vnitřního lékařství.

Řešení případné horší dostupnosti zdravotní péče je primárně v zákonné zodpovědnosti zdravotních pojišťoven. Možnosti kraje jsou podle něj omezené. Novým zubařům mohou nabídnout skrz obce finanční příspěvky, mnohdy ale ani ty nestačí. Samospráva má pouze motivační roli.

Přesto chceme být jako obec v těchto situacích maximálně nápomocni. Například v zadání projektu centra obce a rekonstrukce stávajícího hotelu Beskyd jsme zakotvili podmínku, že 20% plochy budou tvořit ordinace lékařů.

Ještě jednou děkuji za podnět z Vaší strany a očekávám další nápady, které v případě zájmu z Vaší strany rádi prodiskutujeme, čímž Vás zvu k návštěvě na našem úřadě. Rád si pro Vás vyčlením čas.

Mapa počtu ordinací v ČR podle okresů. Nejlépe jsou na tom okresy tmavě modré, nejhůře červené. V přepočtu na 100 000 obyvatel má např. Praha 122 zubařů (tmavě modrá), Louny 41 zubařů (červená) a okres Frýdek-Místek 62 zubařských ordinací (žlutá). (Zdroj: irozhlaz.cz, denikreferendum.cz)

Ing. Ondřej Niedoba / Starosta obce

ŠKOLY

Vzhledem k situaci, která panuje ve školách, jsme rádi, že se můžeme vidat alespoň s dětmi z 1. a 2. tříd. V rámci vyučování zařazujeme projektové dny, kdy se daným tématem zabýváme mezipředmětově. Níže prezentujeme ty, které jsme uskutečnily v průběhu měsíce ledna a února.

Stavby ze sněhu

Užít si zimní počasí s pořádnou dávkou sněhu se podařilo našim nejmladším školákům. Na chvíli se z dětí stali stavitelé, kteří s obrovským západem vytvářeli sněhové hradby, nábytek ze sněhu či klasické sněhuláky.

Jíme zdravě

To, že je potřeba jíst zdravě, se učily děti z 1.A, 2.A a 2.B v rámci projektového dne Jíme zdravě. Společně ve třídách sestavovaly potravinovou pyramidu, třídily jídlo podle kritérií na zdravé a nezdravé. Druháci dokonce zvládali spočítat hodnotu nákupu a napsat pracovní postup při výrobě svačinky. Vařit ve cvičné kuchyňce

U nás ve škole

si vyzkoušeli nejdříve ti nejmenší z 1.A, kteří vyráběli ovocný salát a tvarohovou pomazánku zdobenou zeleninou. Druháci se pokusili připravit teplou svačinu, kterou byl zapečený toast opět zdobený zeleninou. Všichni malí kuchaři si na připravených pokrmech smlsli. Děti si díky vlastní přípravě pokrmu uvědomily, že jídlo, které připravujeme, nás stojí nejen nemalé peníze, ale také čas, který mu věnujeme, a proto jídlem neplýtváme.

Karnevalové dopoledne

Období před Popeleční středou, která letos vychází na 17. února, se nazývá masopust. Je pro něj typické veselí se, hodování a rej v maskách. Zpříjemnit prvnákům a druhákům a zažít alespoň částečné karnevalové veselí jsme se snažily v rámci karnevalového vyučování, kdy všechny děti dorazily v maskách. Ve třídách si pro ně paní učitelky připravily zábavné aktivity a soutěže. Poté následovala proměna masek, nechyběl tanec se Shrekem a plnění úkolů pro jednotlivé třídy.

Ačkoli součástí kostýmů v tomto roce byly roušky, děti si den báječně užily a v maskách ještě obědvaly, hrály si v družině, některé dokonce uspořádaly karneval doma pro své sourozence a rodiče.

Tímto chceme poděkovat rodičům za přípravu masek. Více fotografií k akcím naleznete ve fotogaleriích 1. a 2. tříd na webových stránkách školy.

Během všech konaných akcí jsme společně s dětmi dodržovali nařízená hygienická opatření a zároveň rozestupy mezi jednotlivými třídami.

Mgr. Szotkowská Lenka

A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

FOTOSOUTĚŽ

Vyhlašujeme další ročník fotosoutěže!

Milí čtenáři, v prosinci jsme oznámili výsledky a ocenili výherce 1. ročníku fotografické soutěže. Loni byl o soutěž jak podle počtu přihlášených autorů, tak podle počtu hlasujících diváků poměrně velký zájem. Obec Mosty u Jablunkova proto vyhlašuje další, 2. ročník fotografické soutěže, tentokrát na téma „Milujeme hory. Ctíme tradice.“

V době od **1. 3. do 30. 6. 2021** můžete přihlásit maximálně své fotografie, které budou zachycovat tradice a zvyky v Mostech u Jablunkova nebo Gírovou z různých úhlů pohledu nebo krásné výhledy z Mostů.

Stejně jako v minulém roce je soutěž otevřená pro každého příležitostného fotografa a fotoamatéra bez rozdílu věku. Nejpěknější snímky bude vybírat široká veřejnost i odborná porota a autoři nejpěknějších snímků získají pěkné ceny. Hlasování veřejnosti proběhne během

výstavy soutěžních snímků od 19. 7. do 13. 8. 2021 a výsledky vyhlásíme 21. srpna na akci Mostořské léto & dlátko & guláše.

Věříme, že vámi zaslané snímky naplní slogan naší obce: „Milujeme hory. Ctíme tradice.“ Námetů pro pořízení snímků najdete určitě hodně, lehce si vyberete z nepřeberného množství tradic v naší obci, jakými jsou například tvoření velikonočních ozdob a karabáčů, malování vajíček, šmigrust, smažení vaječiny, stavění máje, pouť sv. Hedviky, vánoční koledování a mnoho dalších. Zapátrejte ve vašem archivu nebo pořídte nové snímky zachycující, jak právě vy s rodinou a přáteli udržujete tradiční zvyky. Vyrážte do přírody na svá oblíbená místa a nafotěte pěkné pohledy do okolí nebo zaměřte objektiv vašeho foťáku na pro Mosty symbolickou horu Gírovou.

Těšíme se, že se opět sejdou pěkné snímky, které budeme moci využívat k propagaci, a třináct ze zaslaných fotografií budou vybrány do stolního kalendáře pro rok 2022, který již tradičně naše obec distribuuje do každé domácnosti zdarma.

Podrobnosti k soutěži, pravidla a přihláška jsou zveřejněny na webu: www.mostyujablunkova.cz, případné dotazy směřujte na email: fotosoutez@mostyujablunkova.cz. Přejeme mnoho štěstí pro zachycení vítězné fotografie!

Redakční rada

Nabídka letních táborů

Prázdniny se sice zdají být ještě daleko, ale čas utíká rychle, a tak už teď pracujeme na přípravě letních táborů. V červenci se děti mohou těšit na příměstský tábor „Tajuplná příroda“ a pobytový tábor „Cestovatelé“, na srpen pak chystáme příměstský tábor pro předškoláčky a nejmenší školáky s názvem „Čítálekův tábor“. Na všech třech táborech na vaše děti čeká spousta zážitků, dobrodružství, tvoření, pohybu a her, zajištěno je celodenní stravné, kvalifikovaný pedagogický a zdravotnický dozor. Přihlašovat se v současné době můžete pouze online přes webové stránky DDM Jablunkov, sekce „Tábory“, <https://ddmjablunkov.iddm.cz/prihlasi>. V případě jakýchkoli dotazů se neváhejte obrátit na mail foffova.ddm@gmail.com, případně na tel. 720 041 013.

PLT „Tajuplná příroda“

Termín: 12. – 16. 7. 2021

Místo: KC Mosty u Jablunkova

Cena: 1400 Kč

LT „Cestovatelé“

Termín: 26. – 30. 7. 2021

Místo: TS Jasení

Cena: 2600 Kč

PLT „Čítálekův tábor“

Termín: 2. – 6. 8. 2021

Místo: KC Mosty u Jablunkova

Cena: 1400 Kč

Jana Foffová, pedagog DDM Jablunkov

DŮLEŽITÉ INFORMACE

20 Charita
2001-2021 Jablunkov

Díky Vám již 20 let můžeme dělat malé věci s velkou láskou.

Na tento ročník Tříkrálové sbírky budeme vzpomínat ještě dlouho. Od začátku prosince jsme s napětím sledovali vývoj epidemie koronaviru a připravovali různé scénáře. Do konce jsme nevěděli, jak se to vše vyvine. Jak jste si jistě všimli, poprvé sbírka proběhla bez malých králů a bez koledování. Do schránek jsme roznesli letáčky, na dveře jsme Vám napsali požehnání C+M+B+ 2021 a pokladničky jsme rozmístili na obecních úřadech, poštách, v obchodech, lékárnách, kostelech a také na horských chatách. Dokonce jsme v Jablunkově na náměstí měli stánek - Královský point, kde všichni kolemjdoucí mohli vhodit dar do pokladniček. Bylo to pro nás jiné a náročné, ale stálo to za to. Děkuje všem, kdo nám u sebe umožnili umístit naše pokladničky - bez Vás bychom nedosáhli takového výsledku! Děkuje Vám, kteří jste mysleli na to, že letos nepřijedeme my za Vámi, a vydali jste se hledat pokladničku... Díky Vaší štědrosti se podařilo do 122 pokladniček vybrat úžasných **700 777 Kč!** Z vybrané částky zů-

21. ročník Tříkrálové sbírky je za námi

**VÝSLEDKY TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY
CHARITY JABLUNKOV**

OBEC MOSTY U JABLUNKOVA

Horská chata Skalka 1 243 Kč
Potraviny na Tunelu 1 609 Kč
OÚ Mosty u Jabl. 1 815 Kč
ESO 4 176 Kč

ESÍČKO 5 020 Kč
Firma Vitalplast 7 720 Kč
Potraviny BONA 12 053 Kč
Kostel sv. Hedviky 88 150 Kč

**Celkem:
121 786 Kč**

stává Charitě Jablunkov 65 %, které budou použity především na pomoc seniorům, lidem s mentálním a kombinovaným znevýhodněním, lidem se zdravotním znevýhodněním, osobám bez přístřeší, dětem a sociálně potřebným rodinám, lidem v nouzi, se kterými pracujeme v našich charitních službách.

Děkujeme Vám za Vaši podporu. Je to krásný dárek k letošnímu 20. výročí Charity Jablunkov. Vidíme, že Vám na nás záleží! Chceme Vám poděkovat, a proto za všechny dárce a dobrodince Charity Jablunkov je a bude každý měsíc sloužena mše svatá.

Věříme, že to bylo poprvé a naposled, kdy jsme po Novém roce nemohli navštívit Vaše domy s koledou. Začátek roku bez tohoto

tradičního koledování (brodění se sněhem, utíkání před „domácími mazlíčky“ a zpívání se zamrzlou pusou) už nechceme víckrát zažít. Je to výjimečné období v roce a tuhle krásnou tradici nejde nahradit žádným ONLINEM! Těšíme se tedy za rok - NAŽIVO!

Nestihli jste sbírku? Nevadí.

ONLINE
POKRAČUJE DO 30. 4. 2021
166 794 Kč

Děkujeme!

Online platební brána:
www.trikralovasbirka.cz

Nebo platba přímo na náš
účet: **1690974359/0800**
pod VS: **77708007**

Nestihli jste přispět? Nevadí. Online sbírka letos výjimečně pokračuje do 30. dubna 2021. Dar můžete zaslat formou QR kódu, nebo online platbou na www.trikralovasbirka.cz, nebo zasláním darů rovnou na účet naší charity: 1690974359/0800 pod variabilním symbolem 77708007. Děkujeme!

*Rok plný Božího požehnání Vám
ze srdce přeji klienti i pracovníci
Charity Jablunkov.*

Spis ludności 2021 - ważny sprawdzian dla Zaolziaków

Pod koniec marca rozpocznie się w Republice Czeskiej oficjalny spis ludności, który raz na dziesięć lat jest prawdziwym sprawdzianem kondycji polskiego społeczeństwa na Zaolziu. Powszechnie wiadomo, że deklarowanie narodowości podczas spisu jest sprawą nieobowiązkową, a wpisanie w odpowiednie miejsce konkretnej narodowości nie wiąże się z tym, gdzie mieszkam, jakiego kraju jestem obywatelem, w jakim języku rozmawiam, ale bardziej z tym jakie są moje korzenie, do jakiej wspólnoty ludzi należę, gdzie czuję się w domu, w jakich tradycjach się wychowywałem. Szczególnie na pograniczu niełatwo jest utożsamiać się z jedną konkretną narodowością. W przypadku Zaolzia - z narodem czeskim lub polskim. Wielu z nas czuje się gdzieś pomiędzy, pół na pół. Na dodatek mamy jeszcze własną, swojską kulturę i mentalność, którą najczęściej określamy

jako tu stela, i która na co dzień przemawia przez nas, chociażby poprzez mówienie po naszymu. Nie jednemu z nas zależy na tym, żeby zachowana była tradycja naszych przodków, żeby na Zaolziu, na dołach i po gróniach móc słyszeć cieszyńską gwarę po naszymu.

Co można zrobić, żeby tak było?

W zbliżającym się spisie ludności należy zadeklarować narodowość polską. Dlaczego?

1. Polacy na Zaolziu są ważnymi twórcami życia i kultury naszego regionu. (zespoły folklorystyczne, teatry amatorskie, twórczość literacka, malarstwo ...)
2. Polacy na Zaolziu tworzą naturalne środowisko dwujęzyczne. Dwujęzyczność wzbogaca człowieka, jest dużym atutem w życiu osobistym i zawodowym.

3. Bez Polaków zaniknie na Zaolziu gwara cieszyńska, mówienie "po naszymu".
4. Bez Polaków na Zaolziu nie będzie polskich szkół i przedszkoli.
5. Spadek liczby Polaków na Zaolziu osłabia pozycję polskiego środowiska w rozmowach z władzami gmin i miast, województwa oraz z rządem RC.

O czym należy pamiętać podczas spisu:

- Narodowość można wpisać także w imieniu dzieci i młodzieży do lat 18.
- Zasady spisu w wersji online zezwalają jednej osobie na uzupełnienie formularza spisowego również w czyimś imieniu, np. członka rodziny czy osoby, która nas o to poprosi. Pamiętajmy wtedy, żeby zapytać o ich narodowość. Nie zostawiamy pustego miejsca.

zarządy MK PZKO Mosty i Mosty - Szańce

Co je „miyrwa“ nebo „łociypka“?

Nářečí „po našimu“ bylo od nepaměti v Mostech běžným dorozumívacím jazykem. Hovořilo se jím na veřejnosti, v obchodech, na úřadech. „Po našimu“ bylo běžné slyšet o přestávkách v obou mosteckých školách. Dnes je tomu jinak a nářečí pomalu ustupuje do pozadí. A ti z vás, kteří jej používáte dodnes, určitě pozorujete, že se některé výrazy vytrácejí, zanikají. Dnes např. už málokdo použije slova „miyrwa“, „łociypka“, „choraczka“, která se ještě před třiceti lety běžně používala v zemědělství.

Asi jen někteří z Vás vědí, že existuje kniha „Zachodniocieszyński słownik gwarowy“, kterou napsal Władysław Milerski. Díky intenzivní sběratelské činnosti trvající více než deset let nashromáždil obrovské množství dialektových slov. Zaznamenával slova v nářečí v regionu od Bohumína po Mosty u Jablunkova, doplnil je výrazy z děl velkých regionálních tvůrců, jako jsou Aniela Kupiec, Karol Piegza, Józef Ondrusz, Adam Wawrosz a mno-

ho dalších a vydal je ve slovníku. Na 439 stranách je tak zachyceno 13500 slov v nářečí, slova jsou vysvětlena, u některých najdeme poznámku, odkud slovo pochází nebo v jaké podobě se používalo na Jablunkovsku, Karvinsku nebo v okolí Těšína. Pokud byste si chtěli nářečí více připomenout, není nic jednoduššího, než si knihu zapůjčit v naší Místní knihovně.

Pro zajímavost uvádíme pár ukázek ze slovníku:

choraczka, choračka

ciemna mąka gorszego gatunku, otręby
tmavá mouka nižší kvality, otruby

miyrwa

mierzwa; pomięta, połamana słoma
zmačkaná, polámaná sláma

łociypka

snopek; wiązka siana, zboża lub słomy
snop; svazek sena, obilí nebo slámy

Redakční rada

Ceník inzerce

Zde na tomto místě může být Vaše reklama. Využijte této služby.
Více informací najdete na <https://www.mostyujablunkova.cz/zpravodaj-obce>

Formát	Výška v mm	Šířka v mm	Cena za inzerci s DPH (nejsme plátcí DPH)
1 strana	269	188	2 600,- Kč
1/2 strany	133	188	1 300,- Kč
1/4 strany	133	92,5	650,- Kč
1/8 strany	65,75	92,5	325,- Kč

inzerce

ROZVOZ OBĚDOVÉHO MENU

- Každý pracovní den výběr ze dvou polévek a třech hlavních chodů
- Čas rozvozu mezi 10 – 13h dle domluvy
- Hygienicky baleno v jednorázových krabičkách
- Možnost platit stravenkami

Objednávky přijímáme do
10 hodin ránní na tel.:
602 819 720

CENA JE KONEČNÁ

• (polévka, rozvoz a jednorázové obaly)

MASOVÁ KORÝTKA

- Cena 300,-/1KG
- Objednávka 3 dny předem

Také je možnost si objednat
vepřovou kýtu, kolena a další...

Najdete nás na adrese
**MARIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ 19,
JABLUNKOV 739 91**

Jídelníček na každý týden
najdete na našich webových stránkách

WWW.HOSPUDKANARYNKU.COM

**VÍCE INFORMACÍ NA TEL: 602 819 720
NEBO NA HOSPÚDKA NA RYNKU**